

"هدف از سوال مفهومی درگیر کردن دانش آموزان با واقعیت های زندگی است و این همان هدف اصلی تدریس می باشد"

درس ۱

- ۱- به نظر شما چرا در کاوش های فضایی به تحقیق در باره سیاره ی بهرام (مریخ) بسیار توجه می شود؟
- ۲- سه مکانی را که روی یک مدار قراردارند ، در نظر بگیرید و بیان کنید آیا این سه مکان عرض جغرافیایی یکسانی دارند؟ چرا؟
- ۳- به نظر شما تفکر در مورد شگفتی های کهکشان ها و اجرام آسمانی ، منظومه خورشیدی و سیاره زمین چه ارتباطی با موضوع خدانشناسی دارد؟
- ۴- اگر شما امکان زندگی در یکی از سیارات منظومه شمسی را داشتید ، کدام سیاره را انتخاب می کردید. دلایل خود را بیان کنید.
- ۵- سه مکانی را که روی یک نصف النهار قرار دارند، در نظر بگیرید و بیان کنید آیا این سه مکان عرض جغرافیایی یکسانی دارند؟ چرا؟
- ۶- منظور از این جمله چیست؟ "تمام نقاط کره زمین دارای مختصات جغرافیایی می باشد"

درس ۲

- ۱- در پیشخوان بعضی هتل ها یا بنگاه های اقتصادی ، چند ساعت روی دیوار نصب شده اند که زمان های مختلف را در کشورهای مختلف نشان می دهند ، به نظر شما منظور از این کار چیست؟
- ۲- امیرحسین در سال گذشته به همراه خانواده از تهران به توکیو (ژاپن) سفر کردند، آنها وقتی به مقصد رسیدند پدرش گفت : **باید ساعت خود را تغییر دهیم**، به نظر شما باید ساعت خودشان را جلو بکشند یا عقب؟ چرا؟
- ۳- از مساوی بودن همیشگی طول روز و شب در منطقه استوا به چه نتیجه ای در باره ی فصول می رسید؟
- ۴- فرض کنید در در هند زندگی می کنید و در همان زمان خورشید بر مدار رأس الجدی عمود می تابد ، می توانید حدس بزنید در هند چه فصلی است؟
- ۴- با توجه به اینکه شهر A در موقعیت ۴۵ درجه شرقی و شهر B در موقعیت ۷۵ درجه شرقی قرار دارند:
(الف) نماز ظهر اول وقت در کدام شهر زودتر اقامه می شود؟ چرا؟
(ب) این دو شهر چند ساعت با یکدیگر اختلاف زمانی دارند؟
- ۵- چرا مکان های مختلف سیاره زمین با یکدیگر اختلاف زمانی یا اختلاف ساعت دارند؟
- ۶- نور خورشید در زمان معین ، فقط نیمی از زمین را روشن می کند ، به نظر شما دلیل چیست؟
- ۷- اگر زمین به دور خورشید نمی چرخید ، چه اتفاقی می افتاد؟
- ۸- به نظر شما چرا در زندگی روزانه نمی توان از ساعت واقعی استفاده کرد؟
- ۹- فاطمه در انگلستان زندگی می کند . او برای نماز خواندن باید به سمت جنوب غربی نماز بخواند یا جنوب شرقی؟ چرا؟

- ۱- تأثیر فعالیت های انسان بر ناهمواریها چگونه است؟
- ۲- به نظر شما ، امروزه انسان بیشتر زندگی خود را با ناهمواریهای زمین انطباق می دهد یا بر عکس ، ناهمواری ها را برای مقاصد خود تغییر می دهد یا هر دو؟
- ۳- در اطراف محل زندگی تان شاهد چه نوع تغییراتی در سطح ناهمواری های زمین هستید؟ چند نمونه ذکر کنید .
- ۴- به نظر شما میزان دست کاری و دخالت انسان در محیط های طبیعی نسبت به گذشته بیشتر شده یا کمتر ؟ چرا؟
- ۵- کوه های کم ارتفاع و کوه های بسیار مرتفع را با یکدیگر مقایسه کنید

درس ۴

- ۱- چرا در هواپیما ، قبل از شروع پرواز ، نحوه ی استفاده از ماسک به مسافران آموزش داده می شود؟
- ۲- به نظر شما چرا برخی از کشورهای قدرتمند در برابر یک توافق بین المللی برای حفاظت و کنترل اقیانوس ها مقاومت می کنند و با این کار چندان موافق نیستند؟
- ۳- آیا می توانید در یک جمله بگویید فایده لایه اُزن چیست؟
- ۴- چرا سفر به اعماق اقیانوس ها دشوارتر از صعود به قله هاست؟ چند دلیل ذکر کنید.
- ۵- چرا کوه نوردان در ارتفاعات زیاد ممکن است با مشکلات تنفسی روبه رو شوند؟
- ۶- می دانید که حدود ۷۱ درصد سطح زمین را آب فراگرفته و حدود ۲۹ درصد سطح زمین خشکی است ، اگر چنین نسبتی بر عکس می شد ، به نظر شما چه اتفاقی می افتاد؟
- ۷- فرض کنید در یک روز خنک پاییز قصد رفتن به کوه را دارید . مادرتان می گوید : لباس گرم و کاپشن با خود ببرید . دلیل آن چیست؟
- ۸- به چه علت اقیانوس ها و دریاها موجب اعتدال دمای نواحی مجاور خود در زمستان و تابستان می شود؟
- ۹- گرم شدن کره زمین پیامدهای ناخوشایندی از جمله افزایش سیلاب ، طولانی شدن دوره های خشکسالی و ... را به دنبال دارد ، احساس خود را از این مطلب بیان کنید .
- ۱۰- در جنگل های کنگو در آفریقا آب و هوا گرم و مرطوب و در صحرای بزرگ آفریقا آب و هوا بسیار گرم و خشک و در نواحی ساحلی آفریقا در کنار دریای مدیترانه آب و هوا ی مدیترانه ای وجود دارد . به نظر شما چه عواملی موجب چنین تفاوت هایی می شود ؟

درس ۵

- ۱- به نظر شما این که می گویند هر ناحیه وسیع جغرافیایی دارای زیست بوم (بیوم) خاصی است . منظور از این جمله چیست؟
- ۲- فرض کنید قرار است به شما یک سفر رایگان با گروهی از گردشگران طبیعت (اکوتوریست) جایزه بدهند . کدام زیست بوم را برای سفر انتخاب می کنید؟ چرا؟
- ۳- به نظر شما چرا آب و هوا مهم ترین و بیشترین تأثیر را در میان عوامل تنوع زیست بوم ها دارد؟

۴- رضا دوستی دارد که در کشور کنگو در قاره آفریقا روی مدار صفر درجه استوا زندگی می کند ، این دوست رضا قرار است با هواپیما همراه با خانواده به شمال روسیه برای تماشای بازی های المپیک زمستانی سفر کنند . در این مسیر چه نوع زیست بوم ها را می بینند ، نام ببرید .

۵- به نظر شما جنگل های بارانی استوایی در کدام قاره ها و کشورها وجود دارند و کدام کشور ، بیشترین وسعت جنگل های بارانی استوایی را دارد؟

درس ۶

۱- چرا دانشمندان جنگل های استوایی را ریه های زمین نامیده اند؟

۲- گفته می شود زیست بوم های جهان در خطرند . به نظر شما دلایل آن چیست؟

۳- اگر رئیس سازمان حفاظت محیط زیست کشور عزیزمان از شما می خواست برای حفظ زیستگاه های گیاهی و جانوری ایران چه کارهایی باید انجام دهیم ، چه پیشنهادهایی می دادید؟

۴- به نظر شما از بین رفتن جنگل های آمازون چه تأثیری در هر یک از موارد زیر دارد:

(الف) تنوع زندگی جانوری **(ب)** میزان بارش

۵- برخی از طرفداران محیط زیست ، استفاده از وسایل تزئینی یا اشیایی مثل عاج فیل را که در آنها از اعضای بدن جانوران استفاده شده است تحریم کرده اند و آنها را نمی خردند . نظر شما در این باره چیست؟

۶- کنیا از جمله کشورهای آفریقایی است که در آن شکار گسترده ی فیل ها صورت می گیرد ، شما به عنوان طرفدار محیط زیست برای حفظ این گونه ی در معرض خطر چه پیشنهادی به مسئولین این کشور می دهید؟

درس ۷

۱- جمعیت جهان در دویست سال اخیر سیر صعودی پیدا کرده است . دیدگاه شما در باره اثرات و عواقب این رشد جمعیت چیست؟

۲- تهران بزرگ ترین شهر مهاجر پذیر ایران است . چهار دلیل برای آن ذکر کنید .

۳- به نظر شما ، چرا بعضی از کشورها مقررات سختی برای ورود مهاجران خارجی به کشورشان وضع می کنند؟

۴- عمران نوجوان اهل کشور سوریه در جریان درگیری های گروه تکفیری داعش به همراه اعضای خانواده به کشور آلمان مهاجرت کرده است . علل و نوع این مهاجرت را شرح دهید .

۵- به نظر شما چرا آینده ی کشورهایایی که با رشد منفی جمعیت روبرو هستند ، نگران کننده است؟

۶- آرمین در نظر دارد با خانواده اش به تهران مهاجرت کنند ، به نظر شما چه دلایلی برای این کار دارند؟ در صورت مهاجرت به تهران با چه مشکلاتی ممکن است رو به رو شوند؟

۷- عوامل طبیعی و عوامل انسانی که موجب جذب جمعیت یا دفع جمعیت می شوند را با هم مقایسه کنید ؟

درس ۸

- ۱- به نظر شما چرا یکی از عوامل مهمی که همواره در سنجش نابرابری کشورها با یکدیگر مورد توجه قرار گرفته ، عامل اقتصادی است؟
- ۲- وجود چه عواملی مانع از رشد و توسعه ی اقتصادی در کشورهای عراق و سوریه شده است؟
- ۳- به نظر شما کشورهایی که اقتصاد و درآمد آنها بر پایه ی فروش مواد اولیه و خام مانند نفت است، در حال و آینده با چه مشکلاتی روبه رو می شوند و چه تغییراتی باید در اقتصاد خود ایجاد کنند؟
- ۴- چرا بیشترین کشورهای دارای متوسط طول عمر پایین در قاره آفریقا هستند؟ دلایل خود را بنویسید .
- ۵- در باره ی علل و عوامل نابرابری توسعه ی انسانی (داخلی و خارجی) بحث و گفتگو کنید . به نظر شما کدام عوامل مهم ترند؟ چرا؟
- ۶- چرا بعضی از کشورها مانند ژاپن و چین توانسته اند جایگاه مهمی در اقتصاد جهانی به دست آورند؟

درس ۹

- ۱- به نظر شما کدام اقدام صفویان تأثیرش تا به امروز باقی مانده است؟ توضیح دهید .
- ۲- انگیزه ها و هدف های سیاسی ، اقتصادی و فرهنگی اروپاییان از ارتباط با ایران در دوره صفوی چه بود؟
- ۳- به نظر شما با تأسیس حکومت صفوی چه تغییرات مهم سیاسی ، اجتماعی و مذهبی در ایران ایجاد شد؟
- ۴- شاه عباس حکومت ولایات را از سران قزلباش گرفت ، به نظر شما دلایل آن چیست؟
- ۵- به نظر شما دلایل سیاسی و نظامی ضعف و فروپاشی حکومت صفوی چه بود؟

درس ۱۰

- ۱- به نظر شما کدام اقدام صفویان باعث شد تا شرایط مناسبی برای زندگی اجتماعی و اقتصادی پدید آید؟
- ۲- برپایی جشن ها و آیین ها در دوره صفوی چه تأثیری در بین مردم آن زمان داشت؟
- ۳- به نظر شما منابع درآمد حکومت صفوی از چه راه هایی بود؟
- ۴- در دوره صفوی به چه جهت شعر و ادب فارسی مانند دیگر رشته ها پر رونق نبود؟ نظر شما در این مورد چیست؟

درس ۱۱

- ۱- دلایل و عوامل نابسامانی اوضاع اجتماعی و اقتصادی ایران در دوران افشاریه را بررسی و تحلیل کنید .
- ۲- به نظر شما ، آقا محمد خان در انتخاب تهران به پایتخت به چه نکته هایی توجه داشته است؟
- ۳- به نظر شما دلایل شکست ایران از روسیه در جنگ های مختلف چه بوده است؟
- ۴- شیوه ی حکومت کریم خان را با شیوه ی حکومت نادرشاه افشار مقایسه کنید .
- ۵- تأثیر انقلاب صنعتی بر افزایش قدرت نظامی و سیاسی کشورهای اروپایی چیست؟

درس ۱۲

- ۱- به نظر شما با توجه به اصلاحات امیرکبیر، چرا شاهزادگان و درباریان قاجار برای برکناری و قتل امیرکبیر توطئه کردند؟
- ۲- موفقیت نهضت تنباکو از نظر سیاسی و اجتماعی چه اهمیتی داشت؟
- ۳- از دیدگاه عباس میرزا ارتش ایران و ارتش روسیه چه تفاوت های ساختاری داشتند؟
- ۴- به نظر شما، چرا امیرکبیر بر استخدام نکردن معلمان و استادان روسی و انگلیسی در مدرسه دارالفنون اصرار می کرد؟
- ۵- عقد قراردادهای تجاری با کشورهای اروپایی در دوره قاجاریه چرا به ضرر و زیان تولیدکنندگان و بازرگانان ایرانی بود؟
- ۶- به نظر شما دلیل اصلی شکل گیری نهضت تنباکو چه بود؟
- ۷- انگیزه و اهداف امیرکبیر از اقدامات اصلاحی چه بود؟
- ۸- عباس میرزا برای کاهش عقب ماندگی ایران از غرب چه اقداماتی انجام داد؟

درس ۱۳

- ۱- نظام پادشاهی استبدادی را با نظام پادشاهی مشروطه مقایسه کنید
- ۲- به نظر شما چه گروه ها و قشرهایی در انقلاب مشروطیت نقش موثری داشتند؟
- ۳- انقلاب کبیر فرانسه چه اندیشه ای را در سراسر اروپا گسترش داد؟
- ۴- آثار و پیامدهای سیاسی و اجتماعی جنگ جهانی اول در ایران را بیان کنید .
- ۵- به نظر شما چرا شیخ فضل الله نوری پس از مدتی به انتقاد از نظام مشروطه پرداخت؟
- ۶- آیا می توانید دو مورد از عوامل موفقیت انقلاب مشروطیت را بیان کنید؟
- ۷- به نظر شما ماجرای به چوب بستن بازرگانان با چه هدفی صورت گرفت؟ عکس العمل مردم و علما در برابر این اقدام چه بود؟
- ۸- مهم ترین موانع و مشکلات داخلی نظام مشروطه را بیان کنید .

درس ۱۴

- ۱- به نظر شما، چه شباهت ها و تفاوت هایی در اهداف نهضت تنباکو و نهضت ملی شدن نفت وجود دارد؟
- ۲- کشور ما ایران در جنگ جهانی اول و دوم "پل پیروزی متفقین" لقب گرفت. به نظر شما چرا این لقب به ایران داده شد؟
- ۳- به نظر شما دلیل مخالفت گسترده ی آزادی خواهان با قرارداد ۱۹۱۹ چه بود؟
- ۴- کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ چه تفاوت و شباهتی با کودتای ۱۲۹۹ داشت؟
- ۵- به نظر شما آثار و پیامدهای سیاسی، اقتصادی و اجتماعی جنگ جهانی دوم بر ایران چه بود؟
- ۶- مهم ترین دلیل موفقیت کودتای ۲۸ مرداد چه بود؟

درس ۱۵

- ۱- به نظر شما هدف شاه از برگزاری همه پرسی اصول شش گانه چه بود؟
- ۲- دلایل سیاسی ، فرهنگی - اجتماعی و اقتصادی نارضایتی مردم از حکومت شاه را به تفکیک بیان کنید .
- ۳- عکس العمل شاه در برابر اعتراض و تظاهرات ملت ، متفاوت بود. به نظر شما دلیل آن چه بود؟
- ۴- به نظر شما هدف آمریکا از ایجاد تغییرات در امور اجتماعی و اقتصادی چه بود؟
- ۵- پس از سرکوب مردم در قیام ۱۵ خرداد سال ۱۳۴۲ توسط رژیم پهلوی ، چه عواملی باعث تداوم نهضت اسلامی شد؟
- ۶- به نظر شما چه عواملی در موفقیت انقلاب اسلامی ایران موثر بودند؟

درس ۱۶

- ۱- به نظر شما چرا و چگونه انقلاب اسلامی با وجود ترور گسترده ی شخصیت های نظام جمهوری اسلامی به مسیر خود ادامه داده است؟
- ۲- هدف گروه های ضد انقلاب از ایجاد ناامنی و اغتشاش در کشور چه بود؟
- ۳- میزان مشارکت مردم ایران در نظام جمهوری اسلامی و رژیم پهلوی را با یکدیگر مقایسه کنید .
- ۴- پس از پیروزی انقلاب اسلامی به فرمان امام خمینی نهادهای انقلابی به وجود آمدند ، به نظر شما هدف از تشکیل این نهادها چه بود؟

درس ۱۷

- ۱- به نظر شما چرا اجتماعی شدن فرایندی بسیار مهم در زندگی است؟
- ۲- به نظر شما ملاک تشخیص درست و مفید بودن ارزش ها و هنجارها چیست؟
- ۳- فرض کنید کودکی از هر نوع ارتباط با آدم های دیگر محروم باشد و فقط نیازهای زیستی اش برطرف شود تا زنده بماند . به نظر شما این کودک چه ویژگی هایی خواهد داشت؟
- ۴- همه ارزش ها و هنجارها در جامعه خوب نیستند . دو نمونه آن را که در جامعه مشاهده کردید بیان کنید .
- ۵- مفهوم ارزش های انسانی و اجتماعی چیست؟
- ۶- به نظر شما مهم ترین دلایل پیروی از هنجارها چیست؟
- ۷- ارزش ها و هنجارها را با یکدیگر مقایسه کنید .

درس ۱۸

- ۱- به نظر شما آیا صحیح است که خود یا دیگران را به دلیل ویژگی های انتسابی سرزنش کنیم؟ چرا؟
- ۲- چرا شناخت هویت خود و ویژگی های آن اهمیت دارد؟
- ۳- ویژگی های انتسابی و اکتسابی هویت را با ذکر مثالی مقایسه کنید
- ۴- فرض کنید که معلم از شما خواسته برخی از ویژگی های هویت جسمانی و روانی خود را نام ببرید . شما چه پاسخی خواهید داد . برای هر کدام یک مثال بزنید .

۵- آرمان و امیر می خواهند به یک دانش آموز اهل کشور آلمان که به همراه خانواده اش جهت بازدید از مناطق باستانی، به ایران سفر کرده است، در باره ویژگی های هویت ایرانی توضیح دهند. شما به آنها کمک کنید که حداقل به دو ویژگی مشترک جامعه ایرانی، که همه ما با آنها شناخته می شویم اشاره کنند.

۶- آیا ما در تغییر هویت خود نقش داریم؟ چگونه؟

۷- آیا می توانید چند مثال در باره تأثیر هویت اجتماعی و هویت فردی بر یکدیگر بیان کنید؟

درس ۱۹

۱- به نظر شما، خانواده به کدام یک از نیازهای فرد و جامعه پاسخ می دهد و کارکردهای آن چیست؟

۲- اجتماعی شدن، هم نیاز فرد و هم نیاز جامعه است. نظر خود را در این باره شرح دهید.

۳- معلم برای جمع بندی درس این جمله را روی تابلو می نویسد: **چرا خانواده نقش مهمی در جامعه دارد؟** برداشت شما از این جمله چیست؟

۴- به نظر شما در چه شرایطی باید از تشویق و تنبیه یا گفت و گو استفاده کرد؟ تجربه شما چیست؟

۵- اولین شرط بقای هر جامعه ای، جمعیت آن است. نظر خود را در این باره بیان کنید.

درس ۲۰

۱- به نظر صاحب نظران، تک فرزندی چه پیامدهای نامطلوب فردی و اجتماعی دارد؟

۲- خانواده ای را در نظر بگیرید که پدر بنا به دلایلی دچار مشکلات اقتصادی شده است. به نظر شما در این شرایط وظیفه ی اعضای خانواده چیست؟ اعضای خانواده باید چه تغییری در سطح توقعات و خواسته های خود به وجود بیاورند؟

۳- به نظر شما کاهش نرخ باروری در کشور ما در آینده چه پیامدهای نامطلوبی دارد؟ حداقل به دو مورد اشاره کنید.

۴- شایان ساکن یکی از روستاهای استان زنجان است و تحصیلات چندانی ندارد و تصمیم گرفته با یکی از بستگان دورش که دارای تحصیلات عالی می باشد و در تهران زندگی می کند، ازدواج نماید. به نظر شما آیا این کار شایان درست است؟ یا نه؟ دلایل خود را بیان کنید.

۵- به نظر شما در انتخاب همسر مناسب باید به چه نکاتی توجه کرد؟

۶- برای کاهش ناسازگاری میان والدین و فرزندان دو راه حل پیشنهاد دهید.

درس ۲۱

۱- به نظر شما چرا در قانون اساسی تشکیل شوراهای اسلامی شهر و روستا مورد توجه قرار گرفته است؟

۲- چرا حق حاکمیت بر انسان ها از آن خداست؟

۳- به نظر شما چرا داشتن حکومت برای یک جامعه ضرورت است؟

۴- به نظر شما در نظام جمهوری اسلامی علاوه بر رهبری و قوای سه گانه کدام نهادهای دیگر در اعمال حاکمیت مشارکت دارند؟

۵- چرا از دیدگاه اسلام تقسیم جامعه به گروه های حاکم و محکوم، ارباب و بنده ظلم است؟

- ۱- همه افراد حق انتخاب شغل دلخواه و کسب درآمد دارند . اما علی آقا که در تهران زندگی می کند تصمیم دارد در حیاط خود دامداری ایجاد کند و دام پرورش دهد . به نظر شما چرا او مجاز به این کار نیست؟
- ۲- به نظر شما برنامه ها و اقدامات عمرانی ، اقتصادی و اجتماعی حکومت ها چه زمانی ثمر می دهد و به هدف می رسد؟
- ۳- یکی از حقوق شهروندی طبق قانون اساسی **برخورداری از عدالت قانونی** است . منظور از این عبارت چیست؟
- ۴- به نظر شما مشارکت سیاسی مردم از چه راه هایی صورت می گیرد؟
- ۵- رابطه ی متقابل حقوق و تکالیف شهروندی را با هم مقایسه کنید .
- ۶- به نظر شما قانون چه زمانی جایگاه واقعی خود را در جامعه پیدا می کند؟

درس ۲۳

- ۱- فرض کنید برادر یا خواهرتان قصد ازدواج دارند . شما به عنوان خانواده چه پیشنهادهایی برای کاهش هزینه مراسم عروسی و افزایش بهره وری می دهید؟
- ۲- یکی از عادت های غلط بعضی از دانش آموزان مصرف نادرست و بی رویه کاغذ است . دو راهکار برای بهره وری در مصرف کاغذ پیشنهاد دهید .
- ۳- "**بهره وری یک نگرش نسبت به زندگی است**" . برداشت خود را از این جمله بیان کنید .
- ۴- به نظر شما تنظیم جدول بودجه اقتصادی چگونه می تواند به افزایش بهره وری در زندگی خانوادگی کمک کند؟
- ۵- شما می دانید که منابع آب بسیار محدود هستند . دو راهکار مهم برای افزایش بهره وری در مصرف آب به دوستانتان پیشنهاد دهید.
- ۶- هنجار زیر در جامعه چگونه از بهره وری جلوگیری می کند ؟ توضیح دهید
"نداشتن برنامه مناسب برای اوقات فراغت و تفریح"
- ۷- شما روشی را پیشنهاد دهید که در یکی از کارها یا فعالیت های مدرسه ، بازدهی را افزایش دهد و باعث استفاده صحیح از امکانات مدرسه شود.

درس ۲۴

- ۱- چگونه می توان بهره وری در تولید یا توزیع یک کالا را افزایش داد؟
- ۲- شما دانش آموزان از چه راه هایی می توانید به تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی کمک کنید. حداقل دو راه پیشنهاد دهید .
- ۳- به نظر شما اگر میزان هزینه های تولید (نهاده ها) را افزایش دهیم و به همان اندازه میزان تولید افزایش یابد ، باز هم می توانیم ادعا کنیم بهره وری اتفاق افتاده است؟
- ۴- به نظر شما افزایش تولید به هر روش و هر قیمتی مجاز است؟ چرا؟